

פרשת קרח

ויקמו לפני משה ואנשים מבני ישראל חמשים ומאתים (טז, ב)

נצטוינו בפרשת קדושים (ויקרא יט, לב): "מפני שיבה תקום והדרת פני זקן", ומכאן למדו חז"ל (קדושין לב ע"ב) מצות קימה בפני תלמיד חכם.

ועד כמה חייב לעמוד מפניו?

אומרת הגמרא: "יכול יעמוד מפניו ממקום רחוק? תלמוד לומר 'תקום והדרת' - לא אמרתי קימה אלא במקום שיש לו הדור בעמידתו" ופרש רש"י: "הדור בעמידתו - דהינו תוך ד' אמות, דמוכחא מילתא שמפניו הואעומד".

אמנם, לא כל תלמידי החכמים שווים לענין זה. נפסק בשלחן ערוך (יורה דעה סי' רמד, ט- יד): "הרואה חכם עובר, אינו עומד עד שיגיע לתוך ארבע אמותיו, וכיון שעבר מלפניו יושב. ואם רבו מובהק - עומד מלפניו מלוא עיניו, ואינו יושב עד שיתכסה מעיניו או עד שישב במקומו. ראה אב בית דין - עומד מלפניו משיראנו מרחוק מלוא עיניו עד שיעבור מלפניו ארבע אמות. ראה את הנשיא - עומד מלפניו מלוא עיניו, ואינו יושב עד שישב במקומו או עד שיתכסה מעיניו".

לפי זה, אומר החיד"א ב"נחל קדומים" - תחילת בזוי משה על ידי קרח ועדתו מונחת כבר בפסוק זה: "ויקומו לפני משה ואנשים מבני ישראל חמשים ומאתים" - הם השוו את כבודו לכבודם של שאר מאתיים וחמשים ראשי הסנהדראות, וקמו רק "לפני משה" כלומר, רק כאשר בא לפניהם ממש, כשהגיע לתוך ד' אמותיהם, ולא כפי הדין שמיד כשרואים אותו עומדים מלפניו מלוא עיניהם.

מקור: הרב שלמה לוונשטיין שליט"א